នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ	:	០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក
ដាក់ទៅ	:	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ថ្ងៃដាក់	:	ថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២
ភាគីអ្នកដាក់	:	សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម	:	អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 12-Jan-2012, 15:03
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល: សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបណ្ដោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្ដីសម្រេច របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលតម្រូវឲ្យជនជាប់ចោទត្រូវមានវត្តមាន ដើម្បីស្ដាប់ការចោទប្រកាន់ និងសេចក្ដីសន្និដ្ឋានបើកការចោទប្រកាន់

អ្នកដាក់ឯកសារ:

សហព្រះរាជអាជ្ញា:
លោកស្រី ជា លាង
លោក Andrew CAYLEY

អ្នកទទួលឯកសារ:

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល:
ចៅក្រម គង់ ស្រីម, ប្រធាន
ចៅក្រម Motoo NOCGHUCHI
ចៅក្រម សោម សិរីវឌ្ឍ
ចៅក្រម A. KLONOWIECKA- MILART
ចៅក្រម ស៊ិន វិទ្ធ
ចៅក្រម C. N. JAYASIINGHE
ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី:

ចម្លងជូន:

ជនជាប់ចោទ:
នួន ជា
អៀង សារី
ខៀវ សំផន

មេធាវីការពារក្ដីជនជាប់ចោទ:
លោក សុន អរុណ
លោក Michiel PESTMAN
លោក Victor Koppe
លោក អាង ឧត្ដម
លោក Michael G.KARNAVAS

ពេជ អង្គ	លោក គង់ សំអុន
Elisabeth SIMONNEAU FORT	លោក Arthur VERCKEN
	លោក Jacques VERGÈS

ចម្លើយតប

១. នៅថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី ("សហមេធាវីការពារក្តី") បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខមួយ[1] ជូនអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល("អង្គជំនុំជម្រះ") ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចផ្ទាល់មាត់ពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរ របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅក្នុងអម្លុងពេលនៃកិច្ចដំណើរការសវនាការ នៅថ្ងៃទី២១ និង២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១ ដែលតម្រូវឲ្យ អៀង សារី នៅតែបង្ហាញវត្តមានក្នុងសាលសវនាការ ក្នុងអម្លុងសវនាការនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបើកការចោទប្រកាន់ ("សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់")[2]។ គូភាគីត្រូវបានគេជូនដំណឹងតាមរយៈបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះធ្វើឡើងជាភាសាខ្មែរ នៅថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ និងជាភាសាអង់គ្លេស នៅថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២។ អនុលោមតាមសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត មាត្រា៨.៣ និង៨.៥[3] ចម្លើយតបនេះត្រូវបានដាក់ក្នុងចិរវេលាដូចបានចែងកំណត់ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ បន្តមក។

២. សហមេធាវីការពារក្តីសំអាងទៅលើ វិធាន១០៤(១), ១០៤(៤)(ឃ) និង ១០៥(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ឲ្យមានការទទួលយកបណ្តឹងសាទុក្ខបន្ទាន់នេះ[4]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសន្និដ្ឋានថាបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ គឺជាក់ស្តែងណាស់ថា មិនអាចទទួលយកបាននៅក្នុងដំណាក់កាលនេះនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ និងដើម្បីជាការផលប្រយោជន៍នៃការសន្សំសំចៃរបស់តុលាការ សហព្រះរាជអាជ្ញានឹងដាក់កម្រិតទៅលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួននេះត្រឹមតែអំពីយុត្តាធិការ និងភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខនេះតែប៉ុណ្ណោះ។

តាមវិធាន១០៤(១) គេគ្មានមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់សម្រាប់ឲ្យមានការទទួលយកបណ្តឹងសាទុក្ខនេះទេ

៣. ដំបូង សហមេធាវីការពារក្តីអះអាងថា បណ្តឹងសាទុក្ខបន្ទាន់មួយអាចធ្វើទៅបានដោយហេតុថាសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះគឺ "ជាការរំលោភបំពានមួយទៅលើឆន្ទានុសិទ្ធិ ដែលនាំឲ្យមានបុរេនិច្ឆ័យ..."[5]។ អំណះអំណាងនេះ គឺជាការអានដោយយល់ច្រឡំអំពីយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ដែលមានទៅលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ។ វិធាន ១០៤(១) គឺជាបញ្ញត្តិទូទៅមួយដែលបានចែងកំណត់អំពីយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅលើបណ្តឹងសាទុក្ខទាំងអស់ រួមទាំងបណ្តឹងសាទុក្ខ

---

[1] **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលបានបដិសេធសិទ្ធិសុំលះបង់សិទ្ធិមានវត្តមាននៅក្នុងសាលសវនាការ ក្នុងអម្លុងពេលជំនុំជម្រះក្តី និងក្នុងការទទួលបានការជួយការការពារក្តីរបស់គាត់ដោយខ្លួនឯង, ៥ មករា ២០១២ ("បណ្តឹងសាទុក្ខ")។

[2] **E1/13.1** ប្រតិចារិក, ២១ វិច្ឆិកា ២០១១ ត្រង់ទំព័រទី៣៦-៣៧។ **E1/14.1** ប្រតិចារិក, ២២ វិច្ឆិកា ២០១១ ត្រង់ទំព័រទី៨។

[3] សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត អ.វ.ត.ក/០១/២០០៧/វិសោធនកម្មលើកទី៧; ការដាក់ឯកសារនៅ អ.វ.ត.ក។

[4] **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, កំណត់សំគាល់ *ខាងដើម* លេខ១ ត្រង់កថាខ័ណ្ឌទី៦។

[5] **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, កំណត់សំគាល់ *ខាងដើម* លេខ១ ត្រង់កថាខ័ណ្ឌទី៧។

ភ្លាមៗ។ អង្គជំនុំជម្រះកន្លងមកធ្លាប់បានសម្រេចថា យុត្តាធិការរបស់ខ្លួនទៅលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ គឺត្រូវបានកម្រិតយ៉ាងតឹងរ៉ឹងត្រឹមតែមូលដ្ឋានទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុង វិធាន១០៤(៤) តែប៉ុណ្ណោះ[6]។

៤. និយមន័យធម្មតាតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ដូចដែលអង្គជំនុំជម្រះបានអនុវត្ត គេបើកផ្លូវឲ្យធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខ *ភ្លាមៗ* បានតែនៅលើសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចំនួនបួនប្រភេទជាក់លាក់តែប៉ុណ្ណោះគឺៈ (i) សេចក្តីសម្រេចដែលមានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី, (ii) សេចក្តីសម្រេចអំពីការឃុំខ្លួន និងការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ អនុលោមតាមវិធាន៨២, (iii) សេចក្តីសម្រេចអំពីវិធានការការពារ តាមវិធាន២៩(៤)(គ) និង (iv) សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះ តាមវិធាន៣៥(៦)[7]។ សេចក្តីសម្រេចផ្សេងៗទៀតទាំងអស់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង "អាចប្តឹងសាទុក្ខបានតែក្នុងករណី ដែលបានធ្វើឡើងស្របពេលជាមួយបណ្តឹងសាទុក្ខ ពីសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី" ប៉ុណ្ណោះ[8]។

៥. សំអាងហេតុរបស់សហមេធាវីការពារក្តី បើត្រូវបានទទួលយក មុខជាត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យមានដំណោះស្រាយជាបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ ទៅនឹងការលើកឡើងចោទប្រកាន់ពីការបំពានលើឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅក្នុងបរិបទណាមួយក៏ដោយ។ លទ្ធផលបែបនេះមិនអាចត្រូវបានទ្រទ្រង់ដោយ និយមន័យធម្មតាតាមវិធានផ្ទៃក្នុង បាននោះទេ ហើយវាផ្ទុយទៅនឹង ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា[9] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃយុត្តាធិការច្បាប់ស៊ីវិលនានា[10] និងការអនុវត្តជាអន្តរជាតិ[11] ទៀតផង។ នៅក្នុងករណីទាំងអស់នេះ យុត្តាធិការលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ (ឬ "បន្ទាន់បន្ទំ") ត្រូវបានគេកម្រិតយ៉ាងតឹងរឹង ដោយតាមប្រធានបទ ឬតាមរយៈយន្តការនៃការអនុញ្ញាត ឬសំណើសុំប្តឹងសាទុក្ខ។ គេធ្វើយុត្តិកម្មលើការកម្រិតទាំងនេះ ដោយមានមូលដ្ឋាននៅលើការពិចារណាអំពីភាពត្រឹមត្រូវ និងការសន្សំសំចៃថវិកាតុលាការៈ ឧទាហរណ៍ ដូចជាថាតើ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានពិចារណាថាដំណោះស្រាយភ្លាមៗលើ

---

[6] **E169/1/2** សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខដែលបានដាក់ដោយមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្រុម២ និងក្រុម៣ ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅថ្ងៃទី២៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩, ២៤ ធ្នូ ២០០៩ ត្រង់កថាខ័ណ្ឌទី១០-១២។

[7] វិធាន ១០៤(៤) ។

[8] *ដដែលដូចមុន* ។

[9] សូមអាន ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, មាត្រា៣៤៣ ។

[10] សូមអាន, ឧទា. ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបារាំង, មាត្រា៥០៧ ។

[11] សូមអាន, ឧទា. វិធានស្តីពីភស្តុតាង និងនីតិវិធី សម្រាប់តុលាការ ICTY, វិធាន៧២។ វិធានស្តីពីភស្តុតាង និងនីតិវិធី សម្រាប់តុលាការ ICTR, វិធាន៧៣។ ច្បាប់លក្ខន្តិកៈទីក្រុងរ៉ូមសម្រាប់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ, 2187 U.N.T.S. 90 (ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី០១ កក្កដា ២០០២), មាត្រា៨២ ("ច្បាប់លក្ខន្តិកៈទីក្រុងរ៉ូម")។ វិធានស្តីពីភស្តុតាង និងនីតិវិធី សម្រាប់តុលាការ ICC, វិធាន ១៥៤-១៥៥។

បញ្ហាទាំងនោះ ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលអាចនឹង "ពន្លឿនកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបានជាក់ស្តែង" ដែរឬទេ[12]។

តាមវិធាន១០៤(៤)(ឃ) គេគ្មានមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់សម្រាប់ឲ្យមានការទទួលយកបណ្តឹងសាទុក្ខនេះទេ

៦. សហមេធាវីការពារក្តីសំអាងបន្ថែមទៀតថា សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់*ខ្លួនវានេះ* បណ្តាលឲ្យមាន "ការជ្រៀតជ្រែកមួយចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះ"[13] ដូច្នេះហើយ វាជាប្រធានបទនៃបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ តាមវិធាន១០៤(៤)(ឃ)។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមជូនសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា វាគ្មានមូលដ្ឋានតាមផ្លូវច្បាប់ណាមួយដែលទំនងជាបានបកស្រាយលើសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះថាជា "*សេចក្តីសម្រេចមួយ* ស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះ តាមវិធាន៣៥(៦)" នោះឡើយ[14]។ តាមសេចក្តីសម្រេចផ្ទាល់មាត់មួយរបស់ខ្លួនក្នុងនាមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង លោកប្រធានមិនបានធ្វើសេចក្តីយោងទៅដល់វិធាន៣៥ នោះទេ គឺមិនបានយោងទៅដល់ទស្សនៈស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ឬពីបញ្ហាជាប់ពាក់ព័ន្ធណាមួយ នោះឡើយ។ នៅក្នុងន័យនេះ ការដាក់ជូននានាស្តីពីបណ្តឹងសាទុក្ខគឺ គ្មានអង្គសេចក្តីទាំងស្រុង។

៧. សហមេធាវីការពារក្តី ប៉ុនប៉ងធ្វើឲ្យ អង្គជំនុំជម្រះអនុវត្តវិធាន៣៥ ចំពោះ "អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងខ្លួនឯង"[15] - គឺថា ក្នុងឋានៈជាអង្គភាពតុលាការមួយ - ដោយមានមូលដ្ឋានមិនត្រឹមត្រូវមួយដែលថា អង្គភាពចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានយល់ឃើញក្នុងកម្រិតណាមួយទៅលើការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ដោយគ្រាន់តែអនុវត្តមុខងារតុលាការដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់ខ្លួន និងចេញសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ។ ដូចដែលសហមេធាវីការពារក្តីបានទទួលស្គាល់រួចហើយថា គោលជំហរនេះគឺផ្ទុយគ្នាទាំងស្រុងទៅនឹងយុត្តិសាស្ត្ររបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៅក្នុងការអនុវត្តនូវយុត្តាធិការបន្ទាប់បន្សំរបស់ខ្លួន តាមវិធាន៣៥[16]។ នៅក្នុងករណីនោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់ថា សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ អៀង សារី បានដាក់សំណើសុំប្តឹងជិតចិត្ត តាមវិធាន៣៤ ដោយមានមូលដ្ឋាននៅលើការលើកឡើងចោទប្រកាន់ពីអង្គហេតុដូចគ្នានេះដែរ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា សំណើរបស់សហមេធាវី

---

[12] *ដដែលដូចមុន* ។

[13] **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, កំណត់សម្គាល់*ខាងលើ* លេខ១ ត្រង់កថាខណ្ឌទី៨។

[14] វិធាន ១០៤(៤)(ឃ) [សង្កត់ន័យបន្ថែមដោយ *អក្សរទ្រេត*] ។

[15] **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, កំណត់សម្គាល់*ខាងលើ* លេខ១ ត្រង់កថាខណ្ឌទី៨។

[16] **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, កំណត់សម្គាល់*ខាងលើ* លេខ១ ត្រង់កថាខណ្ឌទី៨។ សូមអាន សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ អៀង សារី សុំប្តឹងជិតចិត្តចៅក្រម Marcel Lemonde តាមវិធាន៣៥, សំណុំរឿងលេខ ០០២/០៧-១២-២០០៩-អវតក/អបជ(០៦), ថ្ងៃទី២៩ មីនា ២០១០ ត្រង់កថាខណ្ឌទី ១១-១៥។

ការពារក្តីតាមវិធាន៣៥ នោះ "គឺជាការប៉ុនប៉ងមួយដើម្បីពង្រីកយុត្តាធិការរបស់ អវតក ដែលត្រូវបានបដិសេធចោល"[17]។

៨. ទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ ចេតនាពិតប្រាកដនៃបណ្តឹងសាទុក្ខបច្ចុប្បន្នមួយនេះ បានលេចចេញច្បាស់រួចហើយ៖ ដោយយល់ឃើញថាវិធាន១០៤ មិនសូវជាស្រួល សហមេធាវីការពារក្តីក៏បានប៉ុនប៉ងម្តងទៀតប្រើប្រាស់វិធាន៣៥ ទាំងខុសឆ្គងដើម្បីលេងកលឧបាយជាលើកទីពីរក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ។ ចេតនានេះគឺស្តែងចេញមកពីបណ្តឹងសាទុក្ខខ្លួនឯងនេះ៖ "...សំណើដែលបានលើកឡើងមិនស្នើឲ្យដាក់*ទណ្ឌកម្ម* ជាការជួសជុលព្យសនកម្មឡើយ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែស្នើឲ្យ*កែប្រែ* កំហុសរបស់ចៅក្រម..."[18]។ ការកែប្រែកំហុសតុលាការដែលបានលើកឡើងចោទប្រកាន់នេះ គឺជា ហេតុផលសម្រាប់ធ្វើយុត្តិកម្មក្នុងការពិនិត្យបណ្តឹងសាទុក្ខឡើងវិញ (is the *raison d'être* of appellate review)។ ដោយទុកដោយឡែកនូវ"កាតព្វកិច្ចការពារក្តី"[19] សហមេធាវីការពារក្តីជាថ្មីម្តងទៀតបានចៀសវាងពីយន្តការដ៏ត្រឹមត្រូវសម្រាប់ការប្តឹងសាទុក្ខ។ ដោយហួសពី "ការការពារក្តីយ៉ាងស្វាហាប់"[20] ការណ៍នេះ បានបំពានលើកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី អវតក ហើយវាពិបាកនឹងពិចារណាបានថាមានការចាំបាច់ និងសមស្រប នៅក្នុងកាលៈទេសៈនេះណាស់។

តាមវិធាន១០៥(២) គេគ្មានមូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់សម្រាប់ឲ្យមានការទទួលយកបណ្តឹងសាទុក្ខនេះទេ

៩. ចុងបញ្ចប់ សហមេធាវីការពារក្តីបានសំអាងថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះគឺអាចទទួលយកបាន ដោយមានមូលដ្ឋាននៅលើវិធាន១០៥(២) ក៏ប៉ុន្តែមិនបានបង្ហាញថា តើគេមានលទ្ធភាពអាចអានវិធាន១០៥(២) ដោយពន្លាតវិសាលភាពនៃសេចក្តីសម្រេចទាំងនេះឲ្យស្ថិតនៅក្រោមបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ ដូចដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងវិធាន១០៤(៤) បានដោយរបៀបណានោះឡើយ។

ផលវិបាកនៃចរិតលក្ខណៈជាក់ស្តែងដែលមិនអាចឲ្យទទួលយកបាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខ

១០. អង្គជំនុំជម្រះ "អាចសំរេច" កំណត់លើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនានាតែប៉ុណ្ណោះគត់បានហើយ[21]។ ដោយយល់ឃើញអំពីលក្ខណៈជាក់ស្តែងដែលមិនអាចឲ្យទទួលយកបាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខ នឹងដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការគិតគូរពិចារណាពីភាពឆាប់រហ័ស និងការសន្សំសំចៃថវិការបស់តុលាការនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិន

---

[17] *ដដែលដូចមុន* ត្រង់កថាខណ្ឌទី ១៥។

[18] **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, កំណត់សម្គាល់*ខាងលើ* លេខ១ ត្រង់កថាខណ្ឌទី៨ [សង្កត់ន័យបន្ថែមដោយ *អក្សរទ្រេត*]។

[19] **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, កំណត់សម្គាល់*ខាងលើ* លេខ១ ត្រង់កថាខណ្ឌទី៤៧។

[20] **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, *ដដែលដូចមុន* ។

[21] វិធាន១០៩(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

ឃើញមានមូលហេតុអ្វីសំរាប់ឲ្យអង្គជំនុំជម្រះធ្វើយុត្តិកម្មដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើសវនាការដោយផ្ទាល់មាត់មួយជាសារធារណៈ ដូចដែលបានស្នើឡើងដោយសហមេធាវីការពារក្តីនោះឡើយ[22]។

១១. សហព្រះរាជអាជ្ញា សង្កេតឃើញថា នៅក្នុងខែមីនាឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ អៀង សារី បានខំព្យាយាមដាក់នូវបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗដែលគ្មានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវស្រដៀងគ្នានេះ ចំនួនពីរ[23]។ អង្គជំនុំជម្រះបានធ្វើការសំរេចបញ្ចប់ភ្លាមៗ(disposed of summarily) នូវការខំព្យាយាមទាំងនេះដោយបានធ្វើការណែនាំថា កុំឲ្យសហមេធាវីការពារក្តីដាក់សារណាទាក់ទងនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខទាំងនោះមកថែមទៀត[24]។ នៅក្នុងខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១ មេធាវីការពារក្តីរបស់ អៀង សារី បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗដែលជាក់ស្តែងមិនអាចឲ្យទទួលយកបានមួយមកបន្ថែមទៀត[25] ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការពោលអះអាងផ្សេងៗដែលផ្ទុយពីអត្ថន័យដ៏ ច្បាស់លាស់ នឹងពីសេចក្តីបញ្ជាក់អះអាងនៅក្នុងវិធាន១០៤(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង[26]។ សេចក្តីសំរេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខក្រោយនេះកំពុងតែស្ថិតក្នុងការរង់ចាំនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ។ គំរូជាតួយ៉ាងនៃសារណាលើបណ្តឹងសាទុក្ខដែលគ្មានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវទាំងនេះ គឺជាការរំលោភលើដំណើរការរឿងក្តីរបស់ អវតក ហើយគឺជាការដាក់បន្ទុកផ្នែកធនធានដែលមានខ្វះខាតស្រាប់និងពេលវេលា ទៅលើអង្គជំនុំជម្រះក៏ដូចជាភាគីនានា។ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមលើកឡើងថាអង្គជំនុំជម្រះគួរតែបញ្ជូនសារណាដែលបានធ្វើឡើងដោយសហមេធាវីការពារក្តីរបស់ អៀង សារី លើបណ្តឹងសាទុក្ខនេះទៅឲ្យអង្គភាពគាំពារការការពារក្តីវិញដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃថា តើសារណានេះមានលក្ខណៈចាំបាច់ហើយព្រមទាំងសមហេតុសមផលផងដែរ ឬទេ?[27]។

---

[22] ឯកសារលេខ **E130/4/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, កំណត់សំគាល់លេខ១ *ខាងលើ* ត្រង់កថាខណ្ឌទី១៥ និងទំព័រ៣០។

[23] ឯកសារលេខ **E9/7/1/1** សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ អៀង សារី អំពីបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសំរេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលមានចំណងជើងថាៈ ការសំរេចបញ្ចប់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើសំណើសុំពន្យារពេលកំណត់ (ឯកសារលេខ E9/7 និងលេខ E9/4/9), ចុះថ្ងៃទី២ មីនា ២០១១។ និងឯកសារលេខ **E51/5/5** សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ អៀង សារី ស្តីពីបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងដីកាបង្គាប់ទៅមេធាវីរបស់ អៀង សារី ស្តីពីការដាក់អញ្ញត្រកម្មបឋម, ចុះថ្ងៃទី៩ មីនា ២០១១។

[24] ឯកសារ **E9/7/1/1/1/4** សេចក្តីសំរេចលើសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខចំនួនពីរដែលបានដាក់ដោយ អៀង សារី, ចុះថ្ងៃទី៨ មេសា ២០១១ ត្រង់ទំព័រ២ ("[]សេចក្តីសំរេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលសហមេធាវីបានមានបំណងចង់ប្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងដូចនៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខនោះ គឺវាមិនស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់នៃយុត្តាធិការដែលមានការកំណត់របស់អង្គជំនុំជម្រះសំរាប់បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗដែលស្ថិតក្រោមវិធាន១០៤(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (វិសោធនកម្មលើកទី៧)នោះឡើយ")។

[25] ឯកសារលេខ **E95/8/1/1** បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាងនឹងសេចក្តីសំរេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលសុំឲ្យដកចេញនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវស្តីពីទំនាក់ទំនងជាមួយជម្លោះប្រដាប់អាវុធចេញពីនិយមន័យនៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ, ចុះថ្ងៃទី២៦ តុលា ២០១១។

[26] សូមអាន ឯកសារលេខ **E95/8/1/2**, ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសំរេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលសុំឲ្យដកចេញនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវស្តីពីទំនាក់ទំនងជាមួយជម្លោះប្រដាប់អាវុធចេញពីនិយមន័យនៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ, ចុះថ្ងៃទី២ ធ្នូ ២០១១ ត្រកថាខណ្ឌទី៤។

[27] អនុលោមតាមវិធាន១១(២)(ជ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងមាត្រា ច១០ នៃសេចក្តីណែនាំស្តីពីគំរោងការជំនួយផ្នែកច្បាប់ដល់ អវតក (Article F10 of the Guide to the ECCC Legal Assistance Scheme)។

១២. អាស្រ័យដោយមូលហេតុដូចខាងលើនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមស្នើដោយគោរពដល់អង្គជំនុំជម្រះ សូមមេត្តា៖

(១) ចាត់ទុកថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះទាំងមូល មិនអាចទទួលយកបានឡើយ។

(២) បដិសេធចោលនូវសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីដែលស្នើសុំឲ្យធ្វើសវនាការដោយផ្ទាល់មាត់មួយជាសាធារណៈ។

(៣) បញ្ជូនសារណានានាលើបណ្តឹងសាទុក្ខនេះទៅឲ្យអង្គភាពគាំពារការការពារក្តីវិញ ដើម្បីធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណវាយតម្លៃមួយអំពីថា តើកិច្ចការដែលបានធ្វើឡើងនោះតើវាមានលក្ខណៈចាំបាច់ ព្រមទាំងសមហេតុសមផលផងដែរ ឬទេ?៕

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២	**លោកស្រី ជា លាង** សហព្រះរាជអាជ្ញា	ភ្នំពេញ	[signature]
	លោក Andrew CAYLEY សហព្រះរាជអាជ្ញា		[signature]